

Asia: VN/20470/2021

ASP-järjestelmän kehittäminen

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Rahoitusvakausvirasto (RVV) kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi asuntosäästöpalkkiolain muuttamisesta. RVV on antanut valmistelun aikana valmistelijoille huomioita siitä, mitä haasteita nykyiseen asuntosäästöpalkkiolakiin liittyy talletussuojakorvausten maksatustilanteessa ja siitä, miten lainsäädäntöä voitaisiin mahdollisesti kehittää niin, että lainsäädäntö turvaisi tallettajan edun myös tilanteessa, jossa pankki ajautuu maksukyvyttömäksi. RVV:n esiin nostamat seikat on otettu luonnoksessa kattavasti huomioon ja luonnoksessa ehdotetut muutokset mahdollistavat tallettajan edun toteutumisen myös talletussuojakorvausten maksatustilanteessa.

Luonnoksessa kuvatun mukaisesti on ollut epäselvää, voisiko ASP-säästämisen edut jatkua tilanteessa, jossa RVV on maksanut tallettajalle talletussuojakorvauksia. Pankin maksukyvyttömyyttä ei ole nykyisessä laissa tunnustettu ASP-sopimuksen purkautumisperusteeksi, mutta talletussuojakorvausten maksatustilanteessa ASP-sopimus voi rikkoutua tavalla, joka aiheuttaa tosiasiallisesti etujen menettämisen.

Ehdotuksen mukaan asuntosäästötallettajalle maksettu talletussuojakorvaus otetaan huomioon toisen talletuspankin kanssa solmitun uuden asuntosäästösopimuksen omasäästöosuutena siltä osin ja siten kuin korvatut talletukset olisi otettu huomioon alkuperäisen asuntosäästösopimuksen mukaisena omasäästöosuutena. RVV:n näkemyksen mukaan on kannatettavaa, että asuntosäästötallettaja voi jatkaa säästämistä myös talletussuojakorvausten maksamisen jälkeen.

Talletussuojakorvaukset maksetaan nopeasti, seitsemässä työpäivässä siitä, kun RVV on todennut korvausvelvollisuuden alkaneen. Korvausten maksatus on pitkälle automatisoitua ja maksatus tehdään pankkien toimittamien tallettaja- ja tilitietojen perusteella. Raportoitavat tallettaja- ja tilitiedot on määritelty sen perusteella mitä tietoja korvausten maksamiseksi tarvitaan. RVV ei saa

pankilta sellaisia yksityiskohtaisia tietoja ASP-tilistä ja säästämisestä, jotka olisivat tarpeen ASP-etujen jatkumisen kannalta.

Ehdotuksen mukaan säästämisen jatkamiseen tarvittavat tiedot saataisiin talletuspankilta tai sen konkurssipesältä. RVV pitää ehdotettua tiedonantovelvollisuutta järkevänä. Vaikka RVV toimiikin korvauksen maksajana, ei sillä ole niitä tietoja, jotka tässä yhteydessä ovat tarpeellisia ASP-säästämisen jatkamiseksi. Tarvittavat tiedot ovat kyseisellä talletuspankilla tai sen konkurssipesällä. Tästä syystä on järkevää, että tiedonantovelvollisuus on suoraan talletuspankilla tai sen konkurssipesällä. RVV pyytää kiinnittämään huomiota siihen, että laissa säädetään tiedonantovelvollisuudesta riittävän selkeästi. Hallituksen esityksen 9 a § 2 momentin mukaan asuntosäästöpalkkiotilille tehtyjä, sittemmin talletussuojarahastosta korvattuna talletuksia vastaanottanut talletuspankki ja sen konkurssipesä ovat velvollisia antamaan tallettajan tai Valtiokonttorin pyynnöstä tarvittavat tiedot asuntosäästöpalkkiotilistä. RVV:n näkemyksen mukaan määritelmä sittemmin talletussuojarahastosta korvattuna talletuksia vastaanottanut saattaa hämärtää sitä, kumman pankin velvollisuutena on antaa tietoja. RVV kannattaa kyseisen määritelmän poistamista pykälästä niin, että 9 a § 2 momentissa todettaisiin, että asuntosäästöpalkkiotilille tehtyjä talletuksia vastaanottanut talletuspankki ja sen konkurssipesä ovat velvollisia antamaan tallettajan tai Valtiokonttorin pyynnöstä tarvittavat tiedot asuntosäästöpalkkiotilistä. Mikäli sittemmin talletussuojarahastosta korvattuna -määritelmä halutaan pitää mukana pykälässä, tulisi sana korvattuna vaihtaa muotoon korvattuja.

Tallettajan kannalta on tärkeää, että talletussuojakorvausten maksatus tilanne on selkeä ja ennakoitava. Talletussuojajärjestelmän tavoitteena on ylläpitää luottamusta talletuspankin kriisitilanteessa ja näin ehkäistä talletuspakoa. Epäselvyys ja ennakoimattomuus voivat saada tallettajat nostamaan talletuksensa tilanteessa, jossa pankin tilanne heikkenee. Tällainen talletusten nostaminen voisi pahimmillaan aiheuttaa talletuspaon. Lisäksi ASP-talletuksen nostaminen aiheuttaisi myös ASP-etujen menettämisen. RVV:n näkemyksen mukaan ehdotettu sääntely parantaa ASP-talletusten osalta talletussuojakorvausten maksatus tilanteen selkeyttä ja ennakoitavuutta.

Rahoitusvakausvirasto - Tuija Taos, ylijohdaja; Fanni Teinilä, lakimies